

Stanovisko Českého telekomunikačního klastru o.s.

v rámci veřejné konzultace k dokumentu

„Vyhlášení výběrového řízení za účelem udělení práv k využívání rádiových kmitočtů k zajištění veřejné komunikační sítě v pásmech 800 MHz, 1800 MHz a 2600 MHz“

Dne 8. 4. 2013 vyzval ČTÚ k uplatnění připomínek k návrhu výše uvedeného textu v rámci veřejné konzultace. Český telekomunikační klaster o.s. uplatňuje k textu následující připomínky a stanoviska :

1. Návrh úpravy :

Navrhujeme **ověřovat regulátorem kapacitní důvody**, z jejichž důvodu by mohl být národní roaming geograficky omezen.

Zdůvodnění :

V bodě 5.7.1 je uvedena možnost geografického omezení národního roamingu z kapacitních důvodů. Aby se předešlo spekulacím a případným sporům, navrhujeme, aby takovéto geografické omezení vždy předem posoudil a schválil regulátor.

2. Návrh úpravy :

Navrhujeme **prodloužit povinnost Závazku národního roamingu** uvedeného v bodě 5.7.1. na celou dobu kmitočtového přidělu, tj. do 31. března 2028.

Zdůvodnění :

Pro schopnost efektivně konkurovat je nezbytné poskytovat služby na celém území republiky. Celoplošné poskytování služeb není technicky a fyzikálně možné bez přístupu k síti vybudované na frekvencích nižších než 1 GHz. Tuto problematiku řeší povinný národní roaming. Národní roaming na síti v pásmu 800 MHz však nemůže být dočasným opatřením, protože bez kmitočtů v pásmu 800 či 900 MHz nelze vybudovat síť s celoplošným pokrytím. Aby výběrové řízení splnilo jeden ze svých hlavních cílů tj. podpořit efektivní a **udržitelnou** hospodářskou soutěž, musí zajistit trvalý přístup těm operátorům, kteří nedisponují kmitočtovým přidělem v pásmech nižších než 1 GHz, k síti využívající kmitočty v pásmu 800 MHz.

3. Návrh úpravy :

Navrhujeme **spojit posuzování limitu** pro podávání nabídek pro kmitočty z párové části **pásma 2600 MHz dohromady s pásmem 2100 MHz**. Maximální limit navrhujeme tak, aby objem spektra získaný v pásmu 2600 MHz v souhrnu s již drženým objemem spektra v pásmu 2100 MHz nepřekročil 2x35 MHz.

Zdůvodnění :

Společné posuzování obou pásem je odůvodněné, protože obě pásma mají podobné fyzikální vlastnosti a obě slouží zejména pro kapacitní pokrytí a potřeby. Současní operátoři mají každý v pásmu 2100 MHz přiděleno 20 MHz a tyto přiděly využívají z 50 i méně procent. Není tedy odůvodnitelné umožnit současným operátorům získat další velké objemy spektra, když současné přiděly pro stejnou službu využívají nedostatečně.

4. Návrh úpravy :

Navrhujeme **rozložení úhrady ceny** za udělení práv k využívání rádiových kmitočtů pro ty úspěšné Žadatele, kteří před vstupem do výběrového řízení nebyli držiteli přidělu rádiových kmitočtů v

pásmu 900 MHz. Splátkový kalendář navrhujeme následovně : 30% ceny za udělení práv ve lhůtě dle kapitoly 8 a zbylou část ceny pak v 10 pravidelných ročních splátkách.

Zdůvodnění :

Možnost splátek navrhujeme jen pro nové, na trhu nyní neexistující, operátory. Současní mobilní operátoři měli v uplynulých letech velmi vysoké zisky, které mohou použít na okamžitou úhradu aukční ceny za udělení práv k využívání rádiových kmitočtů. (Např. za 2008-2010 dosáhli mobilní operátoři dohromady čistý zisk z mobilního sektoru 59,5 miliardy Kč.) Naproti tomu případný nový operátor bude nucen úhradu ceny za udělení práv zahrnout do své vstupní investice. Náš návrh předkládáme mimo jiné proto, že Úřad vždy deklaroval, že není hlavním cílem výběrového řízení maximalizace příjmu pro státní rozpočet a naopak cíly výběrového řízení jsou podpora hospodářské soutěže a vytvoření podmínek pro případný vstup dalších subjektů na trh.

Námi navrhovaný scénář splátek je stejný, jaký byl umožněn vítězům výběrového řízení na UMTS kmitočty v roce 2001.

5. Komentáře bez návrhu úprav :

Aby výběrové řízení splnilo jeden ze svých hlavních cílů tj. podpořit efektivní a **udržitelnou** hospodářskou soutěž, musí podpořit vznik nového konkurenta s vlastní celoplošnou infrastrukтурой. Předchozí neúspěšná aukce prokázala, že současní operátoři mají velmi silný zájem na tom, aby nový operátor na trh nevstoupil a hodnota bariéry vstupu nového hráče na trh je pro současné operátory odborníky odhadována na desítky miliard korun. (Např. za roky 2008-2010 dosáhli mobilní operátoři dohromady čistý zisk z mobilního sektoru 59,5 miliardy Kč.). Vznik 4. celoplošné sítě je z pohledu rozvoje hospodářské soutěže mnohem vhodnější variantou než vstup nového operátora s omezenou sítí a možností národního roamingu. Proto podporujeme a vždy jsem ve svých stanoviscích podporovali vyčlenění části spektra v pásmu 800 MHz pro nového zájemce.

Vyčlenění 2x10 MHz spektra v pásmu 800 MHz a současně 2x15,8 MHz v pásmu 1800 MHz novým zájemcům nepovažujeme za nijak nevyvážené. Stávajícím operátorům zůstane v aukci vyhrazeno 2x20 MHz v pásmu 800 MHz, 2x9 MHz v pásmu 1800 MHz a mohou získat další přiděly z celkových 2x70 MHz z pásma 2600 MHz TDD a z celkových 50 MHz z pásma 2600 TDD. Při posuzování celkových objemů spektra pro každého operátora je třeba vzít v úvahu i současné přiděly. Pro přehlednost uvádíme tabulku se souhrnem kmitočtových přidělů současných operátorů v pásmech vhodných pro mobilní služby s technologií LTE :

Operátor	900 MHz	1,8 GHz	2 GHz TDD	2,1 GHz FDD
T-Mobile	12,4 MHz	18 MHz	5 MHz	20 MHz
Telefónica	12,4 MHz	14 MHz	5 MHz	20 MHz
Vodafone	10 MHz	18 MHz	5 MHz	20 MHz

Je tedy zřejmé, že stávající operátoři budou mít stále výrazně vyšší souhrn kmitočtových přidělů než nový operátor či noví operátoři dohromady. Pokud má nový operátor (či noví operátoři) být schopen efektivně a trvale konkurovat stávajícím operátorům, nesmí být hned od počátku v soutěži diskvalifikován tím, že jeho konkurenti budou mít k dispozici významně větší objemy relevantního spektra.

Podporujeme ustanovení bodu 5.3.1 písm. d) o možnosti započtení pokrytí 3G služby na síti s využitím kmitočtů 2100 MHz ke splnění rozvojových kritérií po podpisu smlouvy o národním roamingu. Ponechání celého procesu na obchodním jednání mezi stávajícími operátory a Oprávněnými zájemci o národní roaming považujeme za možné. Situace je v tomto případě zcela

odlišná od národního roamingu na síti s využitím kmitočtů 800 MHz, kde je nutné zavést povinnost roamingu po celou dobu frekvenčních přidělů (viz. náš návrh změny uvedený pod č. 2). Rozdíl u obou případů vidíme zejména v tom, že roaming na síti 2100 MHz poslouží rychlejšímu spuštění služby Oprávněných zájemců o roaming a případná nedohoda by vedla jen k pozdějšímu spuštění služeb Oprávněných zájemců. Naproti tomu absence národního roamingu na síti 800 MHz by pro Oprávněné zájemce znamenala konec jejich konkurenceschopnosti a rychlé vytlačení z trhu.

Ustanovení bodu 5.7.2 hodnotíme jako vyvážené. Časovou garanci závazku uzavřít velkoobchodní smlouvu na 12 let považujeme za dostatečnou pro vytvoření situace na trhu, kdy budou vztahy mezi operátory a velkoobchodními partnery podléhat už jen obchodnímu jednání. U národního roamingu navrhujeme zavést povinnost roamingu po celou dobu frekvenčních přidělů (viz. náš návrh změny uvedený pod č. 2). Rozdíl obou úpřipadů vidíme v tom, že velkoobchodní partneři mají svobodnou volbu, zda smlouvu o přístupu uzavřou či nikoli. Naproti tomu Oprávnění zájemci o roaming vynaloží investice na koupi frekvencí a stavbu své sítě před tím, než budou moci smlouvu o národním roamingu uzavřít. Jejich vyjednávací možnosti tedy budou značně omezené.

V Ostravě dne 21. května 2013

Martin Šigut
předseda představenstva
Český telekomunikační klastr o.s.